

K 78/P 95

120000869130

СКА ФИЛХАРМОНИЯ
ЕН СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
сезон 1970—1971

ТРЕТИ КОНЦЕРТ

от цикъла

„РУСЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДЕЙЦИ“

посветен на

ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН

по случай 200 години от рождението му

С участието на хор „РОДИНА“

лауреат на наши и международни конкурси

под диригентството на
ИЛИЯ ТЕМКОВ

солист
СВЕТЛА СЛАВЧЕВА

Диригент на хора
ВАСИЛ АРНАУДОВ

солисти
ЕМИЛИЯ МАКСИМОВА
ЛИЛЯНА ПАРАШИКОВА
ХРИСТО КАМЕНОВ
ИВАН ПЕТРОВ

Зала Дом на културата
23 декември, вторник, 19, 30 часа

K 752.2

K 78/P95

П Р О Г Р А М А

КОНЦЕРТ ЗА ПИАНО № 3

Allegro con brio

Largo

Rondo Allegro

МЕССА В ДО МАЖОР

за солисти, хор и оркестър

ПЪРВИ ХИМН

Kyrie

Gloria

ВТОРИ ХИМН

Credo

Seite

ТРЕТИ ХИМН

Sanctus

Agnus dei

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869130

448369

На 10 декември 1970 г. се навършиха 200 години от раждането на един от най-великите тонови мислители и поети — Лудвиг Ван Бетовен. Неговият петдесет и седем годишен живот, осмислен до край в името на една борба за доброто на човека, гигантска борба с тъмни сили и назадняващи схващания на едно отдавна изживяло себе си общество, роди произведения които вечно ще скрият духа на хората и ще ги съпровождат навсякъде в техния път — в скърби, радости, мечти, надежди. Бетовеновата музика е навлязла толкова дълбоко в душевността на човечеството, че никога не си могъл да си представи без нея облика на съвременната цивилизация и най-високите постижения на културата от много десетилетия насам.

Музиката на Бетовен се движи главно в три русла — симфонична, камерна и клавирна, но това съвсем не означава, че неговият гений не се е изявил силно и блестящо и във вокално-инструменталните, вокалните и музикално-сценичните жанрове.

Главните източници на Бетовеновата музика са два — културата на Виенската класика и културата на Великата френска революция. Най-общо и твърде условно казано — чрез първия източник той успява да схване нейния дух, духа на великото обществено движение и художественото пресъздаване на съвременната действителност. Бетовен не е познавал така подробно музиката на революцията, но той успява да схване нейния дух, духа на великото обществено движение, духа на своето време. Бетовен израства в атмосферата на прогресивните идеи, формира и съзнателно подхранва гения си с тях, става техен изразител. Той се издига като човек и художник на върха на това велико социално движение, без да е бил непосредствен участник в него, а само като негов привърженик и съмишленик, дори и когато то е променило своя облик и съдържание. Идейността на Бетовен се крие в неговото животно съдържание, в новия път животна правда, в самия „дух на епохата“, който блика от неговата музика с нечувана дотогава яркост и сила. Идейността на Бетовен е в самата музикална същност на неговото изкуство, което в цялото си многообразие е проява на нова чувствителност. В него преобладават героичните и силни образи с цялата си безкрайно богата нюансираност. Чувствата и образите у Бетовен са общочовешки. Той адресира музиката си до всички, до най-широките маси слушатели, до най-голямата аудитория, до всички хора. Бетовен е новатор и революционер в изкуството в най-широкия смисъл на тази дума.

Концертът за пиано и оркестър № 3, оп. 37 в до мажор (1800 год.), за разлика от първите два клавирни концерта, носи ярките белези на Бетовеновото симфонично мислене. Големия роля в изгражда

нето на тази творба е поверена на оркестъра, който от симфоничен партньор (в първите два клавирини концерта) се превръща в главно действащо лице в изграждането на творбата. Затова и традиционното оркестрово въвеждане в първата част добива дълбоко идейно-драматургическо значение. Особено характерна е главната тема от първата част. Неиният маршово-драматичен характер контрастира на лиричната втора тема, отразяваща пресните, но дълбоки чувства на композитора — любовта му към хората и живота. Цялата първа част се изгражда върху тези две теми. Много солидният инструмент — виолончелът и оркестърът се ползват в драматични диалози, или притихват в нежност — съзерцателни епизоди. Втората част започва с един замислен монолог на виолончелото. Цялата част носи този характер. По своята еднородност, чистота на чувството, тази част е едно от най-дълбоките откровения на Бетовена за вселената. Третата част е едно от най-дълбоките откровения на Бетовена за вселената. Третата част е едно от най-дълбоките откровения на Бетовена за вселената. Третата част е едно от най-дълбоките откровения на Бетовена за вселената.

Мессата в до мажор за солисти, хор и оркестър, оп. 86 е написана по времето когато Бетовен създава своята Пета симфония. Той използва латинските текстове от литургията (мессата) на римокатолическата църква, на които сам прави един свободен превод на немски език. Когато издателството на „Брайтопф и Хертел“ поисква да издаде партитурата на Месата, Бетовен се съгласява при положение, че бъде отпечатан текстыт само на немски език. Той е искал народът да види и разбере съдържанието на месата. Това произведение не е било предназначено да обслужва църковния култ. То има самостоятелна художествена стойност и трябва да се възприеме като едно откровение на композитора. Много в една от неговите мисли, изразени чрез живо слово или писмено няма дори намек за скитност към мистицизма. Чувството на Бетовен е било дълбоко рационално и философско и е вървело далеч от наивната вяра на обикновения католик. Философията на Бетовен спирава смисъла на живота в истината, доброто, мъжествената борба и красотата. В едно свое писмо той пише: „Свободата и прогреса са не само целта на изкуството, но и смисъла на целия живот.“ Музикалното съдържание на Месата в до мажор не се отделя от философските и художествените възгледи на Бетовен. В нея той дава гениален израз на възвишената етичност и любовта към хората, които си желал да живеят в един хармоничен миролюбив свят.

Месата в до мажор е написана в традиционната класическа форма на този жанр, като Бетовен групира отделните части в три части. Първото изпълнение се е състояло на 13 септември 1807 година под диригентството на композитора.